

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de geçmişten günümüze uzanan faili meçhul cinayetler, kitlesel katliamlar, yargısız infaz iddiaları, zorla kaybetmeler ve etkin soruşturma yürütülmediği iddia edilen ağır insan hakları ihlallerinin tüm yönleriyle araştırılması; cezasızlık pratiklerinin ortaya çıkarılması; sorumluların tespiti ve benzer ihlallerin tekrarının önlenmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci ve TBMM İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri uyarınca bir **Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını** arz ederiz. 22.04.2026

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

Erzurum Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye’de uzun yıllardır kamuoyunun gündeminde yer alan çok sayıda ağır insan hakları ihlali dosyası, etkili ve sonuç alıcı soruşturmaların yürütülmemesi nedeniyle aydınlatılamamış; bu durum hem mağdurlar hem de toplum nezdinde derin bir adaletsizlik duygusuna yol açmıştır.

Başta Tahir Elçi cinayeti, Hrant Dink suikastı, Musa Anter cinayeti, Suruç Katliamı ve Ankara Gar Katliamı, Roboski Katliamı, Vartinis Katliamı, Sivas Katliamı ve Maraş Katliamı, Ali İsmail Korkmaz ve Berkin Elvan gibi olaylar; yalnızca bireysel suçlar değil, aynı zamanda **devletin etkili soruşturma yükümlülüğü, kamu görevlilerinin sorumluluğu ve cezasızlık politikaları** bağlamında ele alınması gereken vakalardır.

Bu kapsamda; Tahir Elçi cinayeti, Suruç Katliamı ve Ankara Gar Katliamı, Hrant Dink cinayeti, Musa Anter cinayeti, Ali İsmail Korkmaz’ın ölümü, Berkin Elvan hadisesi, Roboski Katliamı, Vartinis Katliamı, Sivas Katliamı, Maraş Katliamı ve benzeri olaylar; yalnızca bireysel suçlar değil, **toplumsal hafızada derin izler bırakmış, kamu otoritelerinin sorumluluğunun da tartışıldığı** ağır insan hakları ihlalleridir.

Bu olayların önemli bir kısmında, etkili soruşturma yürütülmediği, delillerin toplanmadığı veya kaybolduğu, sorumluların tespit edilmediği ya da korunmuş olabileceği, yargı süreçlerinin cezasızlıkla sonuçlandığı yönünde güçlü iddialar kamuoyunun da uzun bir süredir gündeminde.

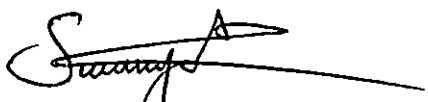

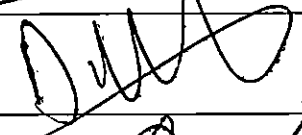
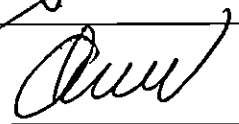
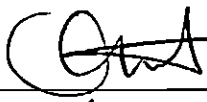

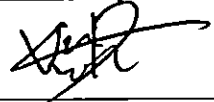
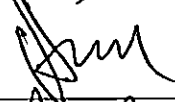
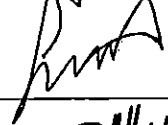

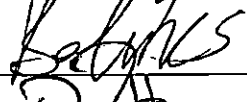

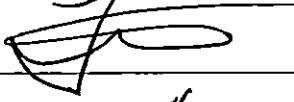

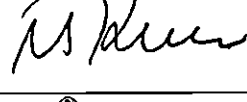
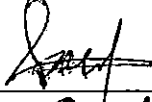

Oysa Türkiye’nin taraf olduğu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatları ile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin özellikle **yaşam hakkını düzenleyen 2. maddesi ve işkence yasağını düzenleyen 3. maddesi**, devlete yalnızca ihlallerden kaçınma değil, aynı zamanda **etkili, bağımsız ve tarafsız soruşturma yürütme yükümlülüğü** de yüklemektedir.

Benzer şekilde, Birleşmiş Milletler bünyesinde kabul edilen cezasızlıkla mücadele ilkeleri ile insanlığa karşı suçlar bakımından zamanlaşımının işlemeyeceği yönündeki uluslararası hukuk normları da devletlere açık yükümlülükler getirmektedir.

Bu nedenle kurulacak birimin kapsamının, yalnızca "faili meçhul" dosyalarla sınırlı kalmaması; **etkin soruşturma yapılmamış, kamu görevlilerinin sorumluluğunun araştırılmadığı ve cezasızlık şüphesi barındıran tüm dosyaları kapsayacak şekilde genişletilmesi şeklinde kamuoyu beklentisi vardır.**

Bu nedenle, söz konusu ihlallerin **yasama organı denetiminde, şeffaf, katılımcı ve bağımsız bir şekilde** araştırılması zorunludur. Faili meçhul cinayetler, katliamlar ve ağır insan hakları ihlallerine ilişkin dosyaların incelenmesi, etkin soruşturma yürütülüp yürütülmediğinin tespiti, kamu görevlilerinin olası sorumluluğunun ortaya çıkarılması, delil kaybı ve cezasızlık örüntülerinin analizi, mevzuat ve uygulamadan kaynaklanan yapısal sorunların belirlenmesi, mağdur haklarının güçlendirilmesine yönelik öneriler geliştirilmesi, benzer ihlallerin tekrarını önlemek için gerekli yasal ve kurumsal reformların tartışılması bir gereklilik olarak önümüzde durmaktadır.

Bu izahla, Türkiye'de faili meçhul cinayetler, katliamlar ve ağır insan hakları ihlallerine ilişkin tüm süreçlerin araştırılması, cezasızlık uygulamalarının ortaya çıkarılması ve gerekli yasal/idari önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir **Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını** arz ve teklif ederiz.

1	SÜMEYYE BOZ ÇAKI	MUŞ	
2	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
3	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	SALİHE AYDENİZ	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	BERDAN ÖZTÜRK	DİYARBAKIR	
15	ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ	BATMAN	
16	CENGİZ ÇİÇEK	İSTANBUL	
17	MEHMET KAMAÇ	DİYARBAKIR	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	